

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPHODALMI HETILAP.

<p>Me jelenik minden vasárnap. Függelék árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor.</p>	<p>Felolvas szerkesztő: Dr. SZÁNTÓ SAMU főgázd.</p>	<p>Nyitóléri cikkeket koronkint 40 fillérről közölhetnek. Egyes lap ára 20 fillér. Hirdetési díjak a legelőzőbban számítottak.</p>
--	--	--

„Küzdelem a parlamentárizmusért.”

Az ellenzéknek vetik rendszeresen szemétre, hogy sokat agítál, lármázik és politikája nem más, mint hangulat keltés. Jelen politikánk viharai között ez bizony inkább rá illik a kormányra. Tisza István gróf üdvözölő táviratokra válaszul, leveleket ír és szónokol, nemcsak üepgyűléseken és pezsgős vacsorákon, hanem fenti cím alatt kiadatta a hírbédtt ugrai levél óta elmondott beszédeit is. Azután elküldötte ezeket a bírának, állami és közignazgatási hivatalnokoknak, valamint a kormány párt vidéki híveinek is. És hogy modjában legyen ezeket a szegény embernek is elolvasni, hát elküldötte ingyen. A könyvért még boliba sem kellett menni mindenkinek a levélhordó hozta lakására, mint a Hecht bankház reklámkönyvét.

Különös és az államférfiaknál szokatlan módja ez az agitációnak. A parlamenti szónokok beszédeiket akkor szokták kindni, amikor ezek már nem aktuálisak. De nem röpirat formájában, államköltségen. És mi célja volt azzal a miniszterelnöknek, hogy a bíróság tagjainak kivétel nélkül küldött egy-egy példányt? A független magyar bíróság, mely törvények alapján ítél, szomorúan olvassa azokat a beszédeket, melyekben az is foglaltatik, hogy opportunusikus szempontokból a törvényt és törvényt keresztül lehet törni. Un-

dorral fogja a könyvet és visszaküldi szerzőjének. Tudomásunk szerint sokan tettek így.

Akár mint erőlködik a kormány, nem fogja tudni befejezni már megkezdett művét. Nem fog sikerülnie végig taposni azon alkotmányon, melyet ezerév viharos százdáiban a magyar hazafiság szerzett, Magyar vitézség védett. Hulló vér szentelt meg. Száz vitanaság, ezer hő ima, millió könny-csepp tett halhatatlanná.

A magyar alkotmányt nem lehet megölni. Egy ezredév óta próbálkoztak ezzel tatárörök, német, de meggyilkolni soha sem fogja tudni belő ellenség sem. A magyar szabadságot, a magyar alkotmányt, a november 18-iki ítélsen sem semmisítették meg, mert egy határozat, melyet beszámíthatatlan mámoros állapotban és törvénytelen formában hoztak, kötelező senkire sem lehet!

Könyvének ki tudja, hány százezer példányával szöla néphez a miniszterelnök. Ahhoz a néphez, amelynek alkotmányával labda módjára játszik. Ahhoz a néphez, melylyel egyébként nem sokat törődik, de melynek a választások előtt az úrfolyam értéke hirtelen felemelkedik. Azt hiszi, hogy a nemzet eserben fogja hagyni saját szent ügyét?!

De ezzel sem megy semmire. A nemzet felébredett és hangosan tiltakozik alkotmányunk, szabadságunk meggyalázása ellen. Nincse-

nek többé szétszakgatott pártok, csak hazafiak és ahazával nem törvölők, Másféle árnyalat nincs.

A hazafiak pedig tudni fogják kötelességüket, A választói jog olyan tegyver, melylyel minden önkénynevel szemben megvédhetik alkotmányunkat.

Manapság nálunk az absolutizmust megkísérelni sem lehet. A második Józsefek és Lipotok korszaka már letűnt. Ezek rendszerét nem tűri meg a huszadik század felvilágosodott szelleme, nem tűri meg a civilizáció.

Csikszereda független polgársága is népgyűlést rendez folyó hó 8-án, hogy kifejezést adjon a kormány magatartása feletti megbotránkozásának. Reméljük, hogy impozáns módon fog megnyilatkozni a polgárságnak ez a megbotránkozása. Hogy tele torokkal fogja mindenki oda dörögni Bécsnek és a kormánynak hogy alkotmányunkat csak életünk árán engedjük, szabadságunkat csak akkor vehetik el, mikor már az utolsó magyar embert is meggyilkolták.

Milyen paródia az a cím, hogy „küzdelem a parlamentárizmusért.” A valaniért való küzdelem azt jelentí, hogy annak a megmentésén fáradozunk. De vajon ugy véli o megmenteni a miniszterelnök a parlamentárizmust, hogy a szólás-szabadságot, a vélemények szabad nyilvánítását elfojtja? Ez nem védelem! Ez a legádázabb támadás!

Karácsonyi vásár!

Gyermekjátékok, ajándéktárgyak nagyválasztékban és rendkívüli olcsó árban kaphatók

Merza Rezó

divatüzletében Csikszeredán.

Bizunk benne, hogy mint annyiszor, úgy most is meg fog védeni bennünket nemzeti Grégnusznak. A magyar történetírás muzsája pedig fekete lapra fogja írni a jelenkor történetét. A római császárok idejében Callagula, lovát onkullá ütötte az önkény, a magyar alkotmányt pedig, a palladiumunkat, ezt a szentséget, megakarja nyomorítani Tisza István gróf. És ebben a tragédiában az a komédia, hogy ő ezt a parlamentarizmusért való küzdelemnek nevezi!

A politikai hétről.

Tisza István gróf miniszterelnök a november hó 17-iki ülését az azóta különböző helyeken elhangzott beszédeiben azzal indokolta, hogy az az ország nyugalma, a parlamenti rend helyreállítása és a tanácskozáskor zavartalan munká folytatása céljából üdvös és szükséges volt, hogy eselenkedetét a nemzet bizonyára osztatlan helyesléssel fogja fogadni és nyugodtan várja az ország ítéletét.

Az elmúlt hét meg is hozta a nemzet választ, melyben azonban a miniszterelnök ur és hűséges szabadelvű pártja nem nagy örömetek fogják lenni. Ott, hol a független józanul gondolkozó polgárságot holmi rendjelek, királyi vagy udvari tanácsosságok, vagy más kitértelek csabítgatol varázslának hatása el nem várhatja, a miniszterelnök urnak vesztett ügye van.

Negyvennél több helyen tartottak a múlt vasárnap és azóta is legalább ugyanannyian az ország különböző részeiben látogatott, lelkes, tiltakozó üléseket, ahol mindenütt bizalmatlanságot szavaztak a miniszterelnöknek és házelőnökek és tiltakoztak a kormány és többség törvény úporó eljárása ellen.

A legimpozánsabb, legfenségesebben nyilvánult meg a polgárság tiltakozó magatartása a székes főváros-

ban múlt vasárnap megtartott négyülésen. Mennyivel más volt ennek a négyülésnek a hangulata szelleme és lefolyása mint az egy héttel azelőtt ugyanazon a helyen a kormány megrendelése folytán uszályhordozói által összeverbuált négyülésen! Ott volt Budapest független polgárainak, érlelmiségének színe-java, löbb mint tízezer ember, kik ünnepi áhitattal halgatták Kossuth és, Apponyi fekkölt szellemű beszédeit és rajongó hazafui bizalommal, lelkesedéssel helyeselték az egyesült ellenzék küzdelmét és bizdították a további erényedellen harcra.

A vidéken megtartott négyülésék közül a legnagyobb figyelem Szeged felé irányult, hol Bánffy báró és a szövetkezett ellenzék számos képviselőjének jelenlétében Szeged város és vidéke méltóképen válaszolt a kormány kegyelért versengő azon hivatalos Szegednek, mely néhány nappal azelőtt huszonhárom szótöbbséggel napi rendre tért a függetlenségük által a városi közgyűlés elé terjesztett bizalmatlansági indítvány fölött.

Közben Tisza lelkes gárdája minden fölé lehetőt megtesz, hogy a nemzet érzületének s pontján kinyilatkoztatással legalább némiképen ellensúlyozza, de igen csekély sikerrel. Néhány feltűnni vágyó, gomblyuk viselkedésében szenvedő pártelnök és közvellen híveinek a miniszterelnökhöz intézett elismerő nyilatkozataira szügorodik össze az egész ellenzék.

Tisza gróf e közben ügyet sem vetve a nemzet közhangulatára, vad fanatizmusában halad a megkezdett uton, a budapesti rendőrség által véresre kaszabolgatja az egyetlen falain belül az egyetemi halgatókat, s e mellett nagyban készülődik a december hó 9-ikén megnyitandó új képviselőházi ülészakra. Hűséges társa a képviselőházi elnök személyének őrzésére és az engedetlen homatyáknak a képviselőházból való kizárásának hatvan tagból álló hatalmas izmos eszemőrökből és honvédekből összeválogatott parlamenti őrséget szervezett.

Tisza miniszterelnök ur azonban rövid idő múlva tapasztalni fogja, hogy az erős kéz politikáját a nemzet osztatlan tiltakozó szava megfogja törni és ártalmatlanná fogja tenni!

A vidék szellemi élete.

Általános az a nézet, hogy a kulturai haladás az országban általában azért oly lassu, mert szellemi élet a vidéken vagy semmi nincs, vagy igen kevés van.

Van ebben a mondásban némi igazság. Az irodalom, művészet és tudomány középpontja a főváros. Minden nevezetesebb szellemi mozgalom Budapestről indul ki, s míg a fővárosi otthon, a tülzhélnél élvezi, a vidéki ember csak értesül róla.

A színházak, könyvtárak, ezernyi látni és tapasztalni való, népszerű, tudományos feladvások, az országgyűlési tárgyalások olevon, mozgalmas kép.: ez mindmennyi tényezőjét képezi a fővárosban a szellemi életzetnek, ennek folytán a haladásnak.

Mi, vidékiek mindezt nélkülözlünk, s csupán az újságokra vagyunk utalva.

A főváros polgárájának lépton-nyomon alkalma nyilik a szellemileg nemesszórakozásra, mely mellett számos ol részlettel, oly kérdésekkel és tudnivaló dolgokkal ismerkedik meg, melyeket oly kellemes módon sem könyvekből, sem újságokból elcsajátítani nem lehet.

A mi szellemi életzetünk egy-egy hangverseny, vagy műkedvelői előadásban összpontosul, mely annál kevésbé elégithet ki teljesen, mert mostanában az is ritkaság és az ily életzet iránti érzék nálunk bizony nem valami nagy mértékben nyilvánul meg. Rendszerint színház életzetben is alig van részünk.

Marad még az egyetemi élet, melyben alkalmunk van egymással érintkezni, s a hol vagy szórakoztató játékkal töltjük szabad időnket, vagy újságokat olvassunk.

Elfogulatlanul ítélve, bizony nagyon szegényes eredmény ez, de hát bármint eszünk ki, csavarjuk a dolgot, egyebet sem hozunk ki, s összes szellemi életzetünk jórómán azokra a mulatságokra redukálódik, melyek a teli évadokon s az egyik, vagy másik egyetemi részéről, a jónakonyág érdekében rendeztetnek.

Vallomás

Nem a bíbor ajkad,
Hullámos szén hajad,
Gyönyörtől két szemed,
Gerle nevetésed,
Hanem a jószágod,
Lilium szép arcod,
Kicsorduló könnyed,
Ártatlan hól lelked :
Ejtenél rábül engemt

Esküvőre — Temetésre.

Esküvőre visznek egy lányt
Hőföhér ruhába.
Arca olyan, mint a virág
Szomorú hullása.
Hosszu, fényes kiserete
Jó kedvűben mégyen,
Az illatos virágokkal
Teleszört főtéren.

Harmadnapra kikisérik...
Halkan sir a gyászadal.
A kiserők lelke, szíve
Összeesorr a gyászszal.
Úgy szokognak ott mindnyájan
Mintha övök lenne
Az az asszony, aki fekezik
Hőföhérbe fedve...

Csorgó Gábor.

Meglepetés.

Az asszony szorakozottan tüpögett napernyőjével egy fölig nyitott orgonáogat, de lelke a férfi beszédével foglalkozott, a Bátor Géznélval, akinek sovár pillantása vágyva követte mozdulatait.

— Nézzte, fogja meg indulatosan a kezét, jöjjön delután jöjjön este felé... jöjjön a mikor akar... de jöjjön!... és tegyen boldogul csókjával, öleléssel.

Nem kapott sommi választ. Sallayné most egy apró kavicsot piszkált nagy igyekezettel, de arca pirba borult, a melle indulattól pihogott.

Örültsg!... mormogta inkább maga elé, de a férfi meghallotta.

— Ilát mondjuk, hogy örültsg, de egyikre a legszenvedő örültsgékeknek, amire úgy vágyom, és amire — ne tagadja — maga is vágyik...

Az asszony valami tagadó mozdulattal intett a fejével, majd így szólt:

— Menjünk!... esteledik.

Lassan megindultak hazafelé.

Sallayné belefogdott Bátor Gézn karjába, a ki szótlanság mellett, okos számításával engedte az asszonynak időt arra, meggondolja, megtartolja az előbbi beszélgetést.

A hogy alatt vezetett az utjok és míg alul az Ipoly folydogált pátóc lassúsággal, a legytetőről az esti szellő le-lekaptja az ezernyi fehérvirágos ta illatát és körül simítottu vele az asszony égő homlokát, kipirult arcát.

Beérték a városba, a hol már is feltámadt az esti korzó, amikor az ember lépton-nyomon kénytelen küszöni egy-egy ismerőseinek, és a fűtca egyik legszebb helyére érve, Sallayné otthon volt.

Kezet nyujtott a fiatal embernek és mikor ez átható pillantással kutatott be a szemébe, a lelkele engedelmes megadással mondta:

Jól van... elmegyek!

II.

Sallay már harmadszor csinálta meg a számvetést, amelyből nyilvánvaló lett, hogy tovább nem rejtegetheti a dolgot. Valami százhuszezer korona lehetett a hiány, amit három év óta szedgetett ki lassan-lassan a pénziárból, anélkül, hogy a pótlására csak gondolatot is volna. Azaz, hogy eleinte gondolt, de később már szó sem lehetett róla, mert a hiány és az örvény nőtt, egyrőnt... annyira, hogy hosszú gyötrelmes éjszakák kísérte gondolatait után, úgy találta, hogy csak holtlétével tudná betemetni ezt a mélyszegénységet.

En az így van hazánk legtöbb vidéki városában, ahol hiába iparkodnak utját állni annak a szellemi meddőségnek, mely teljesen lehetetlenné teszi, hogy a vidéken is életérős központok keletkezzenek.

Oly város, mely mozgalmas szellemi életével gécpontját képezne egy nagyobb vidéknek a agyszólván érte'műbéllyegétől ténny erre, kevés van, vagy talán nincs is.

Igy megmaradnak ezek a városok minni, a azó szorosabb értelmében vett, provinciának, azik látókörrel, kevés életrevalósággal s kicsinyes felfogással a hétköznapi gondok és bajok közepette. —

A törekvés csak akkor fog eredményt jelni, ha nem lesz egyoldalú és az összes erre hivatott tényezők egyetértésleg működnek közre.

Azt nem akarjuk mondani, hogy a magasabb szellemi érdeklődés a vidéken egyáltalán hiányzik. Korántsem. Van elegendő mindenütt, de részint sporadikus jelenségek, s még nem hatotta át az egész társadalom' részint pedig az a körülmény gátolja az utóbbit, hogy akik e magasabb szellemi érdeklődéssel bírnak, azt másokban is felkeltetni vagy nem akarják, vagy nem tartják magukat reá hivatottnak.

H I R E K.

Beóthy Ákos meghalt Hazánk közéletét súlyos veszteség érte. Beóthy Ákos, Kassaa város képviselője, a parlament egyik legutódabb, legkitünőbb és pártkülönbösg nélküli felette kedvelt tagja december hó 1-én az esteli órákban Kassán meghalt. Halála Budapeston és mindenfelé az országban nagy és általános részvételt keltett.

Áthelyezések. Petri József segéd-alkész Torjáról Gyergyóalfaluba és Weimann Sándor Gyergyóalfaluról Brassóba helyeztek át.

Ésköv. Garmazegi Géci István n. kir. hovádfőhadnagy folyó hó 3-án esküdött örök hűségét Gecc Rózsika urhölgynek, öz. Gecc Eleknek leányának Csikszerezében.

A rondszerkesztési állás betöltése. Weimann Géza, eddigi rondszerkesztőnk szolgabíróvá történt megválasztása folytán megüresedett rondszerkesztési állásra a polgármester pályázatot hirdetett, a mely e hó 17-ikén jár le.

Megborzadva e gondolatra, valahányszor eszébe jutott: de hiába, — más módot más megoldást nem igen tudott találni. Így tetek előtte már azonosan, akik közül csak kevésben volt meg a lélek oly ereje, hogy a bűnört bünhödni is merjen, és az eddigi előkelő társadalmi állása után eltérje azt, hogy ember társai, mint csalo gazembert helyegézzék meg.

Megint számolt:

— Három meg kettő az öt... meg négy az kilenc három az tizenkettő...

Majd ismét gondolataiba tévedt, hogy miképpen is jutott idáig?... Istenem! Hát hogy jut ide az ember? Elindult a lejtőn, amikor aztán látja, hogy nem is olyan nagy dolog, nem is olyan veszedelemes, hát meggy továb...

Végéredményben, tekintve az okokat is, a dolog mindegy... de Sallay azt hiszi, hogy még is az asszony...

Nem meggy köztüük az együttlézés...

Bizalmatlanok, nem értik egymást, ütközik s így a férfi bizony másat kereste fel azt a melegt, ami az életéből, a családi utahelyéből hiányzott; az asszony pedig búsza lélek, aki nem tudott simolni, nem akart jó lenni hozzá.

En így történt, hogy utaik elváltak, egyre jobban és jobban elágazva és most, mikor olyan nagy szűkege volna rá, hogy

Banket. Székely Sándor csendőr törzserőmter, ki a helybeli csendőrszűny parancsnoknálnál 10 éven át lelkiismeretesen teljesítette felelőség teljes és veszélytel járó hivatását, a honvédelmi miniszteriumba Budapestre helyeztetett el. Karfársai ez alkalomból bankettet rendeztek tiszteletére, melyben igen számosan jelentek meg, hogy elbucsanzzanak a távozótól.

A kórházi tisztviselők fizetése. Csikvármegye törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén a csikszerezadi kórház tisztviselőinek a közigazgatási tisztviselői fizetésével való aránylagos felemelését határozta el. A helyigminiszter azonban a jóváhagyását, a kórházi jövedelem korlátolt voltára való tekintetből, megtagadta.

Alakuló közgyűlés. F. évi december hó 18-án a „Központi takarékpénztár részvénytársaság" alakuló közgyűlést tart, miről a részvényesek külön meghívóval fognak értesíteteni.

ÜZLET VÁLTOZÁS. A Gyöndös és Társa helybeli könyvnyomda-, könyv- és papírkereskedő cég ez évi december 1-én gazdát cserélt, amennyiben Gyöndös Gyula a cég egyik tagja vette át az üzletet és azt ezentúl saját neve alatt fogja tovább vezetni. Mint jó szakembert ajánljuk a közönség szives támogatásába, mit hisszük, ügyes és lelkiismeretes kiszolgálásával ügyekezni fog kiérdemelni.

Szinészt. Az újonnan épült vigadóknak díjazs nagyteremtő Zoltán Gyula sziniszagató 32 tőgből álló jól szervezett szinistársulattal 1905. évi január 1-én a szinistársulat megszűnését fogja felavatni. A sziniszagató által körözütt előleges sziniszti jelentésben közlötté másorban ott találjuk néhány régebbi kitűnő darab mellett a budapesti sziniszák lezárt sziniszvadjának nagy és maradandó sikert aratott újdonságait is, melyek hivatalnak a sziniszadókra: alkalmas új tágas nagyteremben közönségülnek a hosszú táli estékben kollema, de a mellott nemes szórakozás nyujtani. Föltéve, hogy Zoltán sziniszagató be is fogja váltani azt, amit ígér. Ebben pedig kételkedni okunk nincsen. Zoltán Gyula 25 év óta sziniszagató. Ezen hosszú idő alatt a vidéki sziniszagatók között a legjobb hírnevet vívta ki magának; jelenleg is szinistársulata Dioszentmártonban közmegelegés-

valakinek elpanaszolja nagy keservét, melyékes bukkását, olyan messze vannak egymástól, hogy talán meg sem értenék már az egymás szavát. Nincs, nincs senkije, egyedül áll, mint a sivatag közepén a magányos fa...

Felkeresné ugyan a feleségét, de megalkodás nélkül nem teheti, nem is teszi... Pedig... lehet, hogy az utolsó beszélgetéstik volna...

Megkísérli, hogy némi erélyt sugalljon magának.

En, félre ezekkel a hűvös gondolatokkal, mondja hangosan, hogy elő szót hulljon legalább, de szomoruan hangzik a szava, nem kél rá sokonnan viszuhang.

Odakint alkonyul. Gyertyát gyújt, ami kísérteti fényt vet halvány arcára este tovább számolt

— Kettő meg három, az öt... meg négy, az kilenc... meg három tizenkettő... Azaz... tizenkettő...

Az ajtó nyílik; a suhógó szoknyákkal trisa levegő áram is tolu be rajta és felhangzik az asszony csengő szava:

Jó estét barátom!

Kézét csokolom, édes. Hol járt;

— Kint voltam egy kicsit; fája fejem.

És a férj — amit az kölcsönös hazugságalkon épült házasságalkon szakassá lón — mutatott gyengédséggel csókolta meg a fehér homlokát, amit az asszony szinlelv tartott csókra.

déare működik, ami pedig csak egy lehetéges, hogy teljes kötelezettséget komolyan fogja fel, mindig a legjobbat nyujtja és főleg nem ígér soha többet, mint a mire ereje képes. Megtanulhatta, hogy az ígéretek be nem váltása nagyon megboszuja magát, mert elődegeníti a közönséget a sziniszától. Több mint negyedévszázados sziniszagató-sága alatt szerzett bő tapasztalatai, kellő garanciát nyujtanak arra is, hogy a sinre kerülő darabok elfogadását előadásokban fognak közönségülnek bemutatni. Az előadatok alapján teljes sziniszagatóval és előlegezett bizalommal tekintethünk Zoltán sziniszagató előleges sziniszti jelentésben 12 előadára bérletet hirdet, a bérletgyűjtést ő maga személyesen végezte egy néhány napig és rövid idő múlva Dicső-Szentmártonból visszaverte ismét folytatni fogja. Minthogy egy sziniszagatónak némi anyagi bérletet kell kizárólag városban csak a bérletet nyujtanak, idős és méltányos dolognak tartandók, ha Zoltán Gyula sziniszagató bérletgyűjtése lényes eredménnyel járna.

Népgyűlés Csikszerezében. A folyó év december hó 8-án tartandó népgyűlést előkészítő bizottság a következő hirdetéssel hívja fel a választó polgárokat, a minél nagyobb számban való megjelenésre: Székelyek! Tiszta István miniszterelnök alkotmányunk egyetlen biztositókat: a szólásszabadságot sárba tiporta. Ezt a galád merényletet akarja megtorolni az ország fővárosában lévő egyesült ellenzék. Elküldi az igazság hídretőt mindenková, a hol magyar szív dobog. Eljönnek hozzátok is székely véreink hirdetni a szabadságot és hazaszeretetet soha el nem mlő örökésség ígét. Csütörtökön itt lesznek közöttek, hogy ajkajkóll hallhasznak a minden bűnört legnagyobbikát, melyet ez az ember követett el, kit az ország legnagyobb méltóságában kell megütnünk a magyar miniszterelnök. Ennek a miniszterelnöknek Bécs parancsol! Hát van-e köztetek egy is székelyek, a ki halálos ellenzékülnkre, Bécsre hallgat? Alkotmányunkon elkövetett árelem első sorban titeket órint atyámbai; nektek kell hát felemelni újtközös szavakatok. Közétek jönnék országgyűlési képviselőink közül Sümegi Vilmos, a gyergyószentmiklósi kerület képviselője; Hellebrand Géza, kinek harca hívó szavát már ismeritek és kerületünk képviselője dr. Györgyfalú Domokos, Az 1904. december 8-án délután 2 órakor Csikszerezében meg-

Egy arcizma nem mutatta, hogy most a halálos ítéletét számítóba bésze; az asszonyt nem is érdekelte volna a dolog, meg se látta, hogy olyan szokatlanul halavány a férje.

Az asszonyka felvette gyűnyörti fehér ruháját, kezébe fogta elefántcsontbőlel, aranyfészkénti imakönyvét s benyitott az urához.

— Megyek a templomba barátom!

Sallay végigüszte és igen cínosnak találta, de különönsnek tetszett neki, hogy bremondja, hová megy; eddig igen nem szokta.

Dacón lelken erőt vett a gyengésség és megpróbálta a menyecskektől titban tartani.

— Maradjon ma nálam, kedvesem!... Szeretnék beszélni magával...

Furcsa, gondolta az asszony. — Éppen most vannak bizalmaskodó hajlamai. — Nem hajlott a szóra.

— Nem lehet, barátom, de majd elcetek vissza!

En, csokoljon meg!

En, csokoljon meg!

Még csak észre sem vette, minő vörönek a férje szeméi, minő dult az arca, minő zilált a lelke.

tartandó gyűlésen majd el fogjuk küldeni úzenetünket Kossuth Ferencnek. Apponyi Albertnek és Ugron Gábornak, hogy a székelv alkotmányáért és szabadságáért élni és halni kész, s hogy oda kiáltja minden kinek, a ki ezekhez szennyes kezzel hozzá nyul vissza szentségtörő! Jöjjetek és mindnyájan emeljétek fel tiltakozó szavakat! A csikszeredai ellenzék intéző bizottság.

Székelv vasutak építése. A székelv vasutak kiépítésének ügye sok húzavona és halogatás után rövidke lépéssel a győz közledek a vég felé: a madfalva-gyergyószentmiklósi vonatrésznek kiépítése legalább most már végleg elhatározott terv. Legalább ez következtető a magyar kir. államvasutak következő híreltéseiből: A székelv vasutak madfalva-gyergyószentmiklósi vonatrészének kiépítésére vonatkozó pályázat a legközelebb ki fog iratni. Tekintettel az előrehaladt teli időre a vállalkozó urakat a külsőre már most figyelemzetülk azzal, hogy az államvasutak közvegi a vonal kijelölés végett kirendeltettek és így a szükséges utómozgatót a hely színén megadhatják.

Mozgósítás és a városi tisztviselők. A helygyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz az országos mozgósítás alkalmával hivatalaikban megfogandó meggyei és városi tisztviselőre vonatkozólag. Felbírja a kormány a hatóságokat, hogy a közbiztonság, valamint a közbiztonság létszáma, kiknek állására a jog- és államtudományi tanulmányok bevezetésének igazolása kívánatik meg a kiknek az 1905. évfolyamán netán elrendelendő mozgósítás egész tartamára polgári alkalm. zónákban leendő meghagyása a közszolgálat érdekében elkerülhetetlenül szükségesnek mutatkoz. (polgármester, rendőrszolgálat stb.) azonnal állítasson egyb. a névjegyzék közzé egy egy példányát pedig legkésőbb január 1-ig minden srtéget nélkül terjessze fel a helygy. kormányhoz

(Felhívás a tanítókhöz.) A Párkányi-déki Róm. Kat. Tanítóegyesület sürgősen felkéri Magyarországi összes tanítóit és tanítóegyesületeit s főképpen azon kétszáz tanító-egyesületet, amelyek 1901. novemberén a tanítói nyugdíjtörvény tárgya-

lása előtt rendkívüli gyűléseket tartottak, s a melyek feliratuk utján akkor akcióra léptek, hogy most, a végső szükség öráján, midőn a népoktatási törvényjavaslat ismét a ház asztalára kerül, ismét akcióról lépjenek. A kormány ugymond

különbőséget akar lenni az állami és felekezeti tanítók között. Ez olyan sérelem amit szó nélkül hagyni nem lehet. Újra gyűléseznii fülösleges! Hancem azt tegye meg minden tanító és tanítóegyesület, hogy jegyzőit rögtön szerkeszték meg egyszerű (telegtelen) felirat alakjában egyesületeik nevében saját országgyűlési képviselőjükkel intézendő kérelmeket, irassák alá az egyesület elnökével is és küldjék föl képviselőjüknél azonnal. Azok pedig, akik képviselőjük tartózkodási helyén laknak, kérjék föl személyesen testületileg a közel jövőben a tárgyalás alá kerülő ügy pártolására. A felirat magva ez legyen: 1. Mondja ki a törvény, hogy a felekezeti és közvegi tanítók társzűrésésének minimuma, miként az állami tanítóké 1000 korona legyen.

2. Minden tanító bírjon egyenlő nyugdíjjal, egyenlő szolgálati idő után. 3. Ha pedig ez nem volna keresztülvihető, akkor, ha már a tanító kántori javadalmá miatt nem jutnak a tanítói fizetés beszerzéséhez, ugy méltányos és igazságos csak akkor lesz az eljárás, ha kántori jövedelme viszont betudódik a nyugdíjjogosultságnál is. 4. A földjavadalmánál ne a kataszteri jövedelem szolgáljon zsinormértékül, hanem a tényleges jövedelem, mint az a papi kongrua céljából eszközölt földjövdelem-zámitással történt. — 5. A tanítók szolgálati ideje 35 évre redukáltassék.

Az egyenes adók kivétele. Lukács Laszlo pénzügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatósági közigazgatás, bizottságok, valamint az összes pénzügyigazgató-ságokhoz az egyenes adók legköz-lobbi három évi kivétele dolgában. Erendelti ut a miniszter az állami egyenes adók 1905. 1906. és 1907. évi kivételére vonatkozó előmozgatókat, az adókötelezettek és adótörvényösszeírását, az egyenes adónemek kirovására szükséges bevallások benyújtását és gyűjtését, egyéb kivételei adatak beszerzését s ezek alapján magát az egyenes adók kivételét.

Bátor Géza a kiesel imádkönyvre pillantva, gyözelmesen mosolyodott, azután huzzálepet, kezét esokolt neki és megillette: — Éa drágam!... édes egyetlenem!...

IV.

Sallayn kilopakodott az alkonyba és meg egyet jart, mielőtt hazafelé venné útját. — Nagyon gyöngéd lesz ma az arához, volt az első gondolat — ma megérdemli, szegény...

A légyottal, a hínővel nem is igen foglalkozott, még kiévetlenül a hatása alatt állt a mai delutánom. Nem erőt meg meg a dolog arra, hogy elmélkedjek fölőte.

A nyakán, a karján ott égett még a Bátor Géza csókja és bizsergető furdalt lázas erőiben a vér...

Alkonyodott.

Mi más volt mai est, mint a tegnapi!... A vágyak kielégítve, A hín megizelve!...

Az első lépés az árnyék felé, amit feltarthatlan követ a többi.

Húzért.

Nem fogadta senki. Az ajtókat nyitva, a cseledek sehol. Az irtás lakás, mint valami hangtalan szemrehányás, megölömböztette. Most jött meg csak a delutánom és a bizonytalanság, mielőtt férjével találkoznék,

As új román vámtarifá. Az új román vámtarifáról a következőket jelentik Bukarestből: A román kormány terve, hogy az új vámtarifát december 14-én lépteti előt, diplomáciai tárgyalásokra adott alkalmat egyrészt a román és úmót kormány között, másrészt Bukarvát és Bécs között. Ez esetben sok olyan áru, melynek a váma most érvényben levő szorvóléteken nincsen megköve, jóval magasabb vámtétel alá esne. De Berlinben és Bécsben arra utáltak, hogy az ilyen eljárás nem volna ös-zeegyeztelhető a szerződéses államok iránti loyaltitásul. A román kormány engedeti is, megígérve, hogy még december 14-ike előtt megváltoztassa a parlamentben a kérdése törvényi a hogy elhalasztja az új tarifa életbepését. Ily módon nem lesz szükség az új szerződés megkötéséig való időre provizóriumot kötni, ami küllőben Ausztria-Magyarországra nézve bir fontossággal. Román diplomáciai körökben foglakoznak a kérdéssel is, mert azt kirendelik, hogy a román kormány az szűndéka, hogy a szerződéseket december 31-ike felmondja. Az esetben, ha Románia Ausztria-Magyarországgal meggyezése jut, ez a felmondás fülösleges lesz, mert a többi állammal a szerződésok a legutóbbi kedvezmény záradéka alapján minden nehézség nélkül lesznek megkötöhetők.

Jelenet. A pincérnép között is akad ám néhány poétikus lélek. Nemrégiben ebéd közben egy kisső finnyás természetű vendég került az egyik vendéglőbe, aki küllőn megnevezett minden evőeszközt, poharat stb.

Pincér! mondja hirtelen tisztia ez a pohár?

Oh nagyszámú uram, az olyan tisztia, mint egy fiatal özegey útm...

— Jó... jó! akkor hozzon másikat!

Kertész Tódor műipar áru raktára Budapestén Kriatóf tér. Társasjátékok és játékeszakt kellőköl legutolsó újonasz Pingpong Frölbel játéka. Játékeszaker kis fiuknak és leányoknak. Amateur lényképező készöllekek. Csillagó karácsonyfa dísz. Szabatorna eszközök. Korsorolyák. Viró eszközök. Vadász Lelkek. Revolverek. Száncsengők. Bórarak. Dohányzó eszközök. Bronz porcellán és divatos japán díszmál áruk. Iróasztal kellékek. Finom acél ollók és kések, borotvák. Háztartási cikkek. Ebédli asztalok. Házfűrészek tárgyak stb. Mind-ezekről nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küll.

Sohasem törődtek az egymás dolgaival, de most küllőnösen meg fogja koztatni.

Sallay már monóban utam kiáltott:

— Az utam imádkozzék értem is!

Kiért az utára, amelynek leogöje meleg és füzeres volt a tavaszi szagoktól.

Gyöngye szolló mozgatta ezt az illat-tengert, hogy az ember szinte fülrőt hunc. A leptomnak vette útját, és onn a egyenesen levágot céljának: a Bátor Géza lakásához. A szive örillen dobogott, hanem az esze mi látat sem érzet az első lépés fölött. Az izgalmat eszupán az újság, a szokatlanosság okozta, és az, hogy ezáltal ő maga is léssző: mert ilyen első lépéseket gyakran átéli már ő divatos írók leírásából, barátinól elbeszéléséből.

Kissé remegett mégis és ez a remegés gyöngye pirt fakasztott az arcán és néha-néha önkénytelen beszeborzongott a pár perc múlva bekövetkezőkre gondolva.

Az egy pillanatra sem jutott eszébe, hogy visszafordul. Sokkal határozottabb lélek volt.

Mogyomta az ajtó kilincét és besuhant a kapun.

Hátravetetta fátolyát és némi zavarral igéző elfogultá ggal mondta:

Kijöttem... Itt vagyok!...

olyan izgatott tette, hogy alig várta már, hogy szembe kerüljön vele. Szerette volna tudni nagyon, miként fog előte állni. Megörzi-e nyugoltságot, hilegvéret? Nem lesz-e önkénytelen vagy véletlen ártólója a mai delutánom?

Hátran benyitott, de azért hallotta a esendben a szive félénk zakatolását.

Ki lehet merülve munkájában, szegény, vagy talán elnyomta az atom...

Látnijhogyen jött és befogta (trófásan a szemét: talánál el, kicöndü?... de a kezpylén valami nedveséget érzett; ami beszkötöta a világos szarvasbőr).

Borzasztó sejtelmek támadtak és eszében hirtelen megvilant a halál rettenetes gondolata.

A férj megillette magát!... Ugy érzte, hogy most már éri viselkedését és emlékezett is elszánt halványárára. Készült erre... régen készült már...

Kémülten sikoltott fel. Reszketve gyújtott gyertyát, amelynek gyöngye fénye még szűnyöbblnek mutatni az állót, vörös fejet... És nem volt erje, nem volt bátorága hozzá, hogy odaroggyon, a nevesált, meg-lalt férj hileglti tetemére... Csak állt mellete elkábulva és nézte... nézte...

Houti Henrik,

Idegen világrészekből.

Földrajzi ismeretek terjesztő elbeszélések az ifjuság számára.

Egy-egy szám ára 30 fill.

Kapható: lapunk kiadóhivatalában.

Egy hat éves kopó (szuka) 50 koronáért eladó Albertini Gézánál Tusnádfürdön.

Háromszori bekenésre

megszabadul kellemetlen libázlásától.

1 korona beküldése ellenében (tíz levéljegy) bementre küldi

REISZ GYÓGSZERÉSZ

H A L A S.

A csikszeredai takarékpénztár közhírré teszi, hogy folyó év novemberhó 1-től kezdődőleg betéteket 4% kamattal fogad el.

A régi betétek 1905. január hó 1-től szintén 4%-kal kamatoznak. A kamat-adót az intézet fizeti.

Csikszereda, 1904. október 29-én tartott üléséből.

Az igazgatóság.

Karácsonyi és ujévi ajándékul!

Atulított tisztelettel tudatom közönséggel, hogy üzletemben

„A magyar nemzet története“. Jókai összes művei. „Az Osztrák-Magyar Monarchia“. „Király könyv“. „Ösi erény“ (képek). „Petőfi összes költeményei“.

és más szép, díszes kivitelű könyvek nagyon olcsó árban beszerezhetők.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok

kész szolgálattal

Gyönös Gyula.

Legjobb és legizlősebb tészták.

Czukrászda Csikszeredában!

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy 1904. évi december hó 10-ével Csikszeredába az Apaffy Mihály-utca Jakab Lajos féle házban a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

CZUKRÁSZ-ÜZLETET

nyitok. — Naponta mindenféle izletes SÜTEMÉNYEK és CZUKORKÁK kaphatók.

Fovábbá megrendelés után esküvőkre, pokra stb. különféle TORTAKAT készítek.

A n. é. közönség b. pártfogását és megrendeléseit kérve vagyok teljes tisztelettel

Latzina Károly.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Nagy választékban kaphatók a legművészibbebb kivitelű képes levelező-lapok lapunk kiadóhivatalában.

Brázy-féle Sósorszesz

Ha étkezés után Brázy-féle Sósorszesz-szel öblögetjük a szájunkat, úgy fogaink, szájunk és az iny tisztán tartatnak és megvédetnek a romlástól.